

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 15. november 2023 blev i sag nr. 99582:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Domus Forsikring A/S
Stationsparken 26, 1.th.
2600 Glostrup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ejerskifteforsikring med basis dækning. I klageskema af 26/3 2023 til nævnet og i vedlagte bilag har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Tidslinjen ser sådan her ud i store træk

Den 6. juli 2022 anmeldte klager skaden til FRIDA.

Den 22. juli 2022 fået afvist dækning af en ansat hos FRIDA ved navn '...'. Klager kender ikke ... s baggrund inden for ejerskifteforsikring, men det er klagers opfattelse, at afvisningen ikke var givet på baggrund af en kompetent korrekt skadebehandling.

Den 2. august 2022 skrev klager til FRIDA med klage over afvisningen.

Den 18. august 2022 klager rykker FRIDA for svar. Her svarer FRIDA så samme dag, at der vil være yderligere 4 ugers svartid, altså sammenlagt 6½ uges svartid.

Den 30. august 2022 rykker klager igen for svar, idet der er gået en måned efter klagen blev sendt til FRIDA.

Den 9. september 2022 må klager igen rykke FRIDA for et svar på klagen. Der er nu gået 5 uger siden klagen.

Den 14. september 2022 får klager svar på sin klage. FRIDA ændrer afvisningen til et dækningstil-sagn.

Den 27. september 2022 skriver klager til FRIDA, fordi de beregninger som FRIDA har fået en ingeniør til at foretage, er umiddelbart ikke korrekte.

Den 28. september 2022 svarer FRIDA, at mailen er sendt videre til taksator og/eller ingeniør.

Den 29. september 2022 svarer klager, at klager kan kontaktes direkte om dato og tidspunkt for besigtigelse.

Den 11. oktober 2022 rykker klager FRIDA for svar.

Den 1. november 2022 sender klager sine kommentarer til FRIDA.

Den 7. november 2022 rykker klager FRIDA for svar.

Den 15. november 2022 klager forsøger igen at få FRIDA til at øge dækningstilsagnet.

Den 21. november 2022 involverer FRIDA igen deres taksator.

Den 7. december 2022 må klager igen rykke FRIDA for et svar.

Den 14. december 2022 rykker klager igen FRIDA.

Den 10. januar 2023 oplyser FRIDA, at ingeniør involveres igen.

Den 25. januar 2023 må klager atter rykke FRIDA.

Den 5. februar 2023 kom der svar fra FRIDA og de fastholder fortsat omfanget af udbedringen, uanset at der nu ligger en ingeniør- og statikerudtalelse fra det ingeniørfirma, som klager har været nødt til at kontakte i skadesagen.

Som det fremgår af ovennævnte så har FRIDA - uanset hvilke argumenter og dokumentation som klager er fremkommet med - ikke været til at formå, at erstatte en øget udbedringsudgift efter FRIDA's anerkendelse efter revurdering af en tidligere fejlagtig afvisning hos FRIDA.

Sagsfremstilling

Klager købte ejendommen beliggende ... i ... med overtagelse den 16. marts 2021.

Klager købte en 5-årig ejerskifteforsikring med basisdækning hos Domus Forsikring gennem FRIDA Forsikring Agentur.

Klager anmeldte den 6. juli 2022, at taget på bygningen var sunket, altså nedbøjet. Der er tale om en bygning opført i 1962, hvor der i 2005 - eller snarere mere sandsynligt i 2008 - er lagt en ny tagbelægning af betontagsten. Idet der tidligere lå en tagbelægning, som var lettere end betontagsten, som er tungere, har vægten fra den nyere tagbelægning tynget bygningen og foranlediget at der er sket en deformation af taget.

Det er klagers opfattelse, at når der etableres en tungere tagbelægning bør der samtidigt sikres, at den eksisterende oprindelige tagkonstruktion fra 1962 kan bære den tungere tagbelægning. Denne sikring er umiddelbart ikke sket, idet loftet ikke ville hænge 5-6 cm, hvis det var sket.

Der er ud over en tungere tagbelægning også sket en del andre konstruktive ændringer af den oprindelige bygning såsom:

Det eks. køkken i stue med ca. 2,5 m let væg under spærfod er fjernet, altså konstruktive ændringer i nyere tid både ved tungere tagbelægning uden der er sket forstærkninger, hvor det måtte være nødvendigt.

Taksator har konstateret, at spærfod hænger på midten. Med laser måling konstateres det at forskel ved de 3-4 yderste spærfag mod syd hænger op mellem 50-61 mm på midten. Det er faktisk 5-6 cm og det synes klager er ret meget.

Når et loft hænger 5-6 cm og det er i sig selv en skade efter klagers opfattelse.

Klagers bygning fra 1962 er således med indvendige konstruktive ændringer i nyere tid og en ny og tungere tagbelægning umiddelbart fra 2008, der er etableret med for spinkle lægter og helt uden nogen form for forstærkning til dels at bære den noget tungere vægt, dels for at imødegå de indvendige konstruktive ændringer i form af fjernede indervægge.

Efter klagen anerkendte FRIDA at erstatte en mindre udbedring. Det blev klager naturligvis glad for, men glæden varede kort, da det gik op for klager - gennem klagers tømrermester - at udbedringen som FRIDA ville erstatte desværre, ikke var tilstrækkelig til at udbedre skaden i det nødvendige omfang.

Herefter har diskussionen mellem parterne været, hvad der skal til for at udbedre skaden i et tilstrækkeligt omfang.

Idet FRIDA er ophørt med at svare – formentlig fordi FRIDA nogle gange efter hinanden har afvist at øge erstatningen yderligere – er en klage til Ankenævnet desværre nødvendig med henblik på at få afklaret uenigheden mellem parterne.

Der er uenighed om, hvad en tilstrækkelig udbedring indeholder

FRIDA har - på baggrund af en rapport med beregninger indhentet hos deres samarbejdende ingeniør - anerkendt at:

- Rapporten viser, at tagkonstruktionen ikke har tilstrækkelig bæreevne.
- Jf. taksatoren (ikke ingeniøren) kan udbedringen ske ved, at 'Der skal lægges ind 2 stk. bærende bjælker over spærfod. Længde ca. 5-6 m. Bjælker skal lægges mellem tænger i gitterspær ca. 2,2 m ind fra bagmure på begge sider. Man kan åbne op i gavl mod syd, og 'skubbe' de bjælker ind. Indfæstning kan ske på loft'.
- Det i forbindelse med ovennævnte dækning, vil det være muligt at rette loftet i stuen op, så der ikke bliver tale om en nedbøjning på ca. 5 cm.

Herefter drøftede klager afgørelsen med håndværkeren og kom tilbage over for FRIDA fordi det er håndværkerens opfattelse efter at have fået tilsendt løsningsforslaget, at det ikke er en tilstrækkelig

Ankenævnet for Forsikring

4.

99582

udbedring af skaden.

Dette begrundes af tømrerfirmaet med, at:

- Beregningerne fra ingeniør er udarbejdet med forkerte tal. Lægternes mål er bl.a. ikke korrekte. Derudover ser det ud til, at der i beregningerne er taget udgangspunkt i at huset har bærende indervægge, hvilket klagers hus ikke har.
- Forsikringen forholder sig ej til, at der mangler vindafstivning.
- Forsikringen forholder sig ej til, at der mangler gangbro.

Som det må være Ankenævnet bekendt, så har såvel vindafstivning som gangbro en velkendt stabiliserende funktion i bygningen og dens tagkonstruktion. Herudover er en gangbro nødvendig i hele tagrummet, fordi ellers er det ikke muligt for en boligejer at komme til at vedligeholde tagkonstruktionen.

Det er almindeligt og forventeligt, at der i en tagkonstruktion fra 2005 er korrekt og tilstrækkelig vindafstivning samt gangbro i hele tagrummet.

Det er ikke blot en gangbro som klager har bedt FRIDA anerkende i forbindelse med udbedringen, men også den omstændighed, at der ikke er tilstrækkelig vindafstivning. Gangbroen er en mulighed/et bidrag, der også har en vis afstivende/stabiliserende effekt på bygningen via sin skivevirkning:

<https://www.bolius.dk/vindforankring-18663>

Loftkonstruktionen er normalt afstivet og fastgjort på en af følgende måder:

- Med vindtrækbånd, der lægges på kryds hen over loftet. De skal være strammet op og gjort fast til den nederste, vandrette del af spærerne (spærfoden) eller bjælkerne, som danner gulvet, og til ydervæggen og husets fundament, fx med et lodret metalanker, der går hele vejen igennem væggen og er støbt fast i fundamentet.
- Med en gangbro af krydsfinér, evt. forstærket med metalbånd (hulbånd) i siderne (se illustration). Gangbroen skal være gjort fast til 2 af ydervæggene.
- Med bræddebeklædning (spredt forskalling) eller krydsfinérplader. Normalt vil den almindelige loftbeklædning have en afstivende virkning, hvis den er sommet grundigt fast i den nederste, vandrette del af spærerne (spærfoden).

Stabiliserende vægge

Husets stabiliserende vægge bidrager også til at afstive

Ankenævnet for Forsikring

5.

99582

Forankring af loftkonstruktionen

Hele loftkonstruktionen/etageadskillelsen skal være afstivet og gjort fast til bærende og stabiliserende vægge. Dermed bliver husets ydervægge holdt på plads, så de ikke kan trykkes ind, når det blæser. Også indervæggene skal være gjort fast til loftkonstruktionen, så de ikke kan tippe.

Vindkryds gør loftskive stiv.
Foto: Udlånt af BYG-ERFA.

Gangbro fungerer som stiv loftskive.
Foto: Udlånt af BYG-ERFA.

Loftkonstruktionen er normalt afstivet og fastgjort på en af følgende måder:

- Med vindtrækbånd, der lægges på kryds hen over loftet. De skal være strammet op og gjort fast til den nederste, vandrette del af spærene (spærfoden) eller bjælkerne, som danner gulvet, og til ydervæggen og husets fundament, fx med et lodret metalanker, der går hele vejen igennem væggen og er støbt fast i fundamentet.
- Med en gangbro af krydsfinér, evt. forstærket med metalbånd (hulbånd) i siderne (se illustration). Gangbroen skal være gjort fast til 2 af ydervæggene.

Det er således nødvendigt og et krav i nyere tagkonstruktioner, at der er vindafstivning og gangbro, som afstivende effekt, så udførelsen af tagkonstruktionen ikke medfører skade på bygningen. Der er konstateret nedbøjningsskade på bygningen på grund af stabilitetsproblemer. Skadebegrebet er således opfyldt og nedbøjningens udbedring er anerkendt af FRIDA.

Det er klagers opfattelse, at der for de respektive afstivningskonstruktioner i en nyere tagkonstruktion fra 2008 netop er tale om et forhold, der nedsætter bygningens byggetekniske værdi eller derudover også brugbarhed i forhold til muligheden for at kunne vedligeholde bygningens tagkonstruktion uden gangbro i tagrummet som helhed, er tale om et nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger i almindelig god vedligeholdelsesstand og med tagkonstruktioner fra 2008.

FRIDA fastholdt deres afgørelse og klager henvendte sig til et ingeniørfirma, der har en statiker på kontoret.

Det er dette firmas vurdering, at:

'Frida forsikring har leveret et udbedringsforslag, som indebærer oplægning af 2 stk. limtræsbjælker til at bære taget i stuen. I dette forslag er der ikke taget højde for understøtningsforholdene, da de i udbedringsforslaget forudsætter bærende vægge.'

De faktiske forhold i huset gør at bjælkerne kommer til at støtte af oven på den store skydedør i gavlen. (vist på billede).

...

Skydedøren og vinduer generelt kan ikke indgå som en del af en bærende konstruktion, og evt. bærende overliggere må ikke deformere da de derved trykker på glasset.

Det kræver derfor en ombygning af gavlen for at understøtte bjælkerne. Derudover vil løsningen kun stoppe skaden og ikke udbedre den. Alle spærene er blevet deforme og kræver en opretning. Her kan man ikke bare 'løfte' spærfoden med en stor donkraft da det vil give nogle store uhen-sigtsmæssige opadrettet laster, hvor spærfod hviler af på bagmuren, som konstruktionen slet ikke er dimensionere til og man risikere derved at lave yderligere skader på huset. Opretningen skal derfor ske ved påføring af lasker på siden af hhv. spærfod og -hoved.

I den bagerste del af huset er der på nuværende tidspunkt ikke synlige deformationer. Forsikrings-selskabet antager at skillevæggene langs gangen er bærende, flere af disse er dog gipsvægge uden fundament under. Derved kan de ikke indgå som bærende, da vægge uden fundamenter ikke må bruges til permanent last jf. normer. Bruges de til det alligevel, så vil terrændækket deformere over tid og gulvet vil blive skævt, derudover vil terrændækket også revne uhen-sigtsmæssigt meget, hvorved radon får letter ved at trænge op i boligen.

I forbindelse med forudgående forhold, så vil vores anbefaling til udbedring være følgende.

Tagbeklædningen udskiftes til eternit plader eller hvis der ønskes tagsten, til BC25 letvægts beton-tagsten. Begge tagtyper tilhører kategorien Let tag (maks. 25kg/m²). Spær over værelser bibehol-des, men spær over stue (de deforme) udskiftes med nye spær.

Det gamle tag er ikke udført med de afstivninger man fra erfaring ved skal til i dag. Derfor skal tagkonstruktionen opdateres når taget alligevel skal af.

Dette indebærer:

- Afstivning af tagflader med vindtrækbånd. Et kryds på hver side.
- Kiplægte ved topmonteringen af vindtrækbånd, men 45x95mm regel imellem de 2 første spær hvor båndet er monteret.
- Der skal udføres skot (vindplade) ved spærfod.

Derudover skal de (FRIDA) gense regler til fastgørelser, lægtestørrelser mm selvfølgelig også overholdes. Selv om det er en renovering af noget eksisterende, så er man forpligtiget til at udføre det efter de gældende regler på udførselstidspunktet, herunder også regler for isoleringsforhold etc.'

FRIDA's taksator forsvarede løsningen, som de har valgt at erstatte med et argument om, at stormen Bodil ikke har givet yderligere skade på bygningen. Det er – undskyld ordvalget – men rent ud sagt noget vrøvl.

Klager har derfor undersøgt lidt mere om stormstyrken ved 'Bodils' ankomst i ... -området i DMI's arkiv. Der blev i ... (nærmeste nævnte by i arkivet) målt vindstød op til 35,3 m/sek. kl. 19, hvor stormen toppede og herefter løjede den af. Kl. 18 var vindstødene op til 33 m. sek. tidligere og senere var det først i tyverne.

Det er derfor faktisk forkert, når FRIDA's taksator i en kommentar til klagers statikerberegning og udtalelse påstår, at der i området ... har været har været vindstød op til 57,4 m/sek. Klager må derfor afvise det argument fra taksatoren. ... ligger 26 minutter fra ... og DMI's vejrarkiv har oplysninger fra ..., altså i området ret tæt på

Vindretningen har en afgørende betydning. Læser klager pilene i vejrarkivet korrekt, så var vinden i nordvest.

Hvis vinden ikke lige rammer ind på et svagt punkt i tagkonstruktionen ved en storm, så kan en svækket konstruktion holde til et stormvejr, men rammer den ind på en svækket konstruktions svage punkter, så holder konstruktionen ikke nødvendigvis og det kan få store skademæssige følger.

Når der opstår deformationer over tid, er det også en realitet, at der nedbøjes og svækkes til deformationen på et tidspunkt, er så tilstrækkelig, at der er risiko for sammenbrud af bygningsdele udsat for en for hård belastning.

Det sker ikke nødvendigvis over kort tid, men foregår ofte over en årrække indtil deformationen er tilstrækkeligt belastende for en bygningskonstruktion.

Derudover bemærker FRIDA's ingeniør noget interessant, som afslører, at der er tale om et 'løseligt' og umiddelbart forslag, som ikke er fremsat på det fornødne sikre grundlag, idet FRIDA's ingeniør har indrømmet at der er behov for yderligere undersøgelser:

Min kommentar:

- Over vinduer er der overligger samt gavl gitterspær. Dette skal undersøges ved forstærkning af loftkonstruktion.
- Besigtigelsen har til formål at synliggøre eventuelle fejl og mangler. Det har jeg noteret i min besigtigelsesrapport.
- Mit forslag er bare "forslag", det er ikke projekteret og heller lavet udførelses projekt. Projektering er ikke inkluderet i besigtigelse/skadevurdering.

Der er altså flere usikkerheder ved det forslag, som FRIDA's ingeniør er kommet med. Det bør indgå i Ankenævnets vurdering, at FRIDA's ingeniør blot har givet et løst og umiddelbart forslag til en udbedring uden de nødvendige undersøgelser er foretaget, som sikrer at forslaget er en korrekt og tilstrækkelig udbedringsløsning.

Det gør efter klagers opfattelse klagers dokumentation mere valid end FRIDA's løse argumenter og udbedringsforslag uden bund i virkeligheden.

Senest kommenterede klagers ingeniør således:

'...

Sendt: Tuesday, February 28, 2023 ...

Til: [klageren]

...

Jeg har læst deres modsvar igennem hvor jeg jo enlig bare synes de skriver det samme.

Jeg mener stadig ikke man kan 'oprette' spærfoden da det er en deformation der er opstået over tid og konstruktionen med gitterspær er en stiv konstruktion. Løfter de spærfoden på midten 'pludseligt' så løfter du hele spæret og risikerer at de slipper ved facadevæggene.

Udover dette, så kan deres løsning godt laves, men så skal I holde på at få en eftervisning af laster ført helt til jord. Søjler skal normalt have et fundament at stå på.

Med hensyn til forsikrings omfang, så er det ikke noget jeg har med i mit skriv. Jeg har kun kigget på deres løsning med de faglige briller og synes det er en dårlig løsning. Jeg tror nu heller ikke prisforskellen bliver den helt store, især ikke hvis der skal laves fundamenter til søjler.

...

Konstruktionsingeniør.'

Klager mener at have ikke kun sandsynliggjort, men også dokumenteret, at FRIDA's udbedringstilbud bundet i en løs overordnet vurdering uden tilstrækkelige undersøgelser fra deres samarbejdende ingeniør, hvilket ingeniøren da også indrømmer, da klager fremlægger udtalelsen fra en anden ingeniør med statiske beregninger, der beror på en konkret besigtigelse inden udtalelsen og beregningerne blev udført.

Klager må derfor fastholde, at der bør ske en udbedring i henhold til ingeniørfirmaet [ingeniørfirma1s] udbedringsforslag, idet dette er udarbejdet på baggrund af en konkret besigtigelse og efterfølgende beregninger.

Forslaget fra FRIDA bundet i, at der skal foretages flere undersøgelser, hvilket ikke indgår i den anerkendelse FRIDA har givet til klager – undersøgelser som klagers ingeniør har foretaget og FRIDA's udbedringsforslag er – ordret citeret:

'Mit forslag er bare 'forslag', det er ikke projekteret og heller lavet udførelses projekt'.

Udgifter til ingeniøristand

Klager har på grund af FRIDA's vedvarende fastholdelse af dækningsomfanget været nødt til at få efterprøvet afgørelsen fra FRIDA hos en ingeniør/statiker.

Udgiften beder klager om, at FRIDA tilpligtes at refundere klager.

Hvad vil klager gerne opnå med klagen

Klager ønsker med klagen at opnå en dækning for udbedring af skaden som er i overensstemmelse med det som klagers ingeniør er kommet frem til.

Hvis Ankenævnet ikke mener, at det er klagers ingeniørs forslag, der skal danne grundlag ved erstatningsberegningen, henstiller klager til at FRIDA tilpligtes til at betale for de undersøgelser, som FRIDA's ingeniør selv oplyser mangler i forbindelse med hans forslag.

Dette kunne f.eks ske som følgende:

Bygningskonstruktør og storskadetaktsator [storskadetaktsator] skriver i klagers sag, at ud fra det foreliggende grundlag:

Løsningen kan i så fald være, at FRIDA's ingeniør ... udarbejder et teknisk løsningsforslag på baggrund af de nødvendige beregninger af hele tagkonstruktionens bæreevne.

Gitterspær bærer normalt fra facade til facade – så derfor vil konklusionen med stor sandsynlighed blive limtræ på langs af hele bygningen eller nye spær pålasket de gamle spær vurderer [klagerens repræsentants] byggetekniker [storskadetaktsator], men det må vi se, når der er foretaget de nødvendige undersøgelser af FRIDA's ingeniør.

Den statiske opgave bliver, hvordan bjælkerne på langs overfører tagets vægt ned gennem bygningen under bygningen, uden den nødvendige forstærkning."

Selskabet har i brev af 23/5 2023 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagsfremstilling

Klager købte ejendommen beliggende på ..., opført i 1962 med overtagelsesdato den 16. marts 2021. I forbindelse med handlen var der tegnet en 5-årig basis ejerskifteforsikring og policen og vilkårene fremlægges som **bilag A**.

Tilstandsrapporten fra den 25. februar 2021 fremlægges som **bilag B**.

Klager anmeldte den 6. juli 2022 følgende jf. vores skadesystem:

Beskrivelse af årsag til tab: Taget er sunket.

Hvordan opdages skaden: Af en tømrer under renovation af loft.

Klagers tømrer fremsendte herefter den 8. juli 2022 en rapport vedr. det anmeldte forhold (**bilag C**), 'Eksempler på dimensionering' fra Tømrerbogen (**bilag D**) samt fotos (**bilag E**).

Taksator fra Frida Forsikring besigtigede efterfølgende det anmeldte forhold den 14. juli 2022. Taksatorrapporten fremlægges som **bilag F**.

Taksatoren fremsendte herefter den 22. juli 2022 en afgørelse, hvor det anmeldte forhold blev afvist (**bilag G**).

Klager fremsendte herefter den 22. juli 2022 en indsigelse over afgørelsen (**bilag H**).

Taksator havde allerede den 14. juli 2022 kontaktet eksterne rådgiver bygningsingeniør og skønsmand ... fra [ingeniørfirma2].

Ingeniøren udarbejdede efterfølgende rapport den 24. juli, hvor der var foretaget beregninger af bæreevnen af tagkonstruktionen samt udbedringsforslag (**bilag I**) samt beregninger tilknyttet rapporten (**bilag J**). Hertil var der tillige vedlagt beregninger forbundet med udbedringsforslaget i form af forstærkning af tagkonstruktionen (**bilag K**).

Klagers rådgiver fremsendte herefter den 2. august 2022 en indsigelse til Frida Forsikrings kvalitets- og klageafdeling (**bilag L**), hvorefter afdelingen den 14. september 2022 vendte tilbage og henviste bl.a. til, at rapporten fra ingeniørfirmaet viste, at bæreevnen af tagkonstruktionen ikke var tilstrækkelig og meddelte dækning til den anbefalede udbedringsmetode jf. ingeniøren (**bilag M**).

Klagers rådgiver fremsendte herefter den 27. september 2022 en indsigelse over afgørelsen (**bilag N**).

Da klagers rådgiver vurderede, at der var sket fejl i opmålinger fra taksatoren, besigtigede ... fra [ingeniørfirma2].

På baggrund af besigtigelsen fremsendte ingeniøren en udtalelse til taksatoren. Taksatoren fremsendte herefter udtalelsen inkl. sine egne kommentarer markeret med rødt til Frida Forsikrings kvalitets- og klageafdeling (**bilag O**), hvorefter afdelingen den 13. oktober 2022 fastholdt afgørelsen og dermed omfanget af dækning over forsikringen (**bilag P**).

Herefter fremsendte klager den 1. november 2022 en indsigelse over afgørelsen (**bilag Q**), hvorefter klageafdelingen den 7. november 2022 fastholdt afgørelsen (**bilag R**).

Klagers rådgiver fremsendte den 15. november 2022 endnu en klage over afgørelsen, hvorefter klageafdelingen efter at have drøftet klagen med taksatoren den 19. december 2022 fastholdt afgørelsen, da der ikke var konstateret nogen former for tegn på, at der skulle være risiko for skade, som følge af bæreevnen af hele tagkonstruktionen (**bilag S**).

Klagers rådgiver fremsendte herefter et notat fra [ingeniørfirma1] fra den 5. januar 2023 (**bilag T**).

Rapporten blev herefter fremsendt til taksatoren samt ... fra [ingeniørfirma2] og deres kommentarer fremlægges denne besvarelse som **bilag U**. På baggrund af konklusionerne, fastholdt Frida Forsikrings kvalitets- og klageafdeling afgørelsen på ny (**bilag V**).

Fridas opfattelse af sagen

Taksatoren har i forbindelse med besigtigelsen konstateret følgende (**bilag F**):

Tagkonstruktion fra 1962- eternit skifer (let tag). Tagbelægning skiftet i 2005 til betontagsten. (Tungt tag). Taghældning ca. 25 gr.

Der kan ikke ses nedbøjning af rygning eller tagflade på den udvendige del. På loft ses spærkonstruktion med gitterspær (T2-trekantsspær), og undertag. Dim. spærhoveder 50x110 mm, spærfod 50x 100. Der ses ingen ned bøjning, revner, åbninger i kip el svækkelse af spær hoveder. Afstand mellem spær 94-95 c/c.

På loft er der kun gangbro ved loftlem og nogle meter ind. Der er ingen gangbro over stue.

Der kan ikke ses revner i for el bag mur.

I stue er eks. pind up loft fjernet. Da ft. skal have 2 x gips på loft.

Det eks. køkken med ca. 2,5 m letvæg under spærfod er fjernet.

Spærfod hænger på midten. Med laser måling konstateres det at forskel ved de 3-4 yderste spærfag mod syd hænger op mellem 50-55 mm, men det måles 61 mm på det meste.

Loft over tidligere køkken måles til 25-30 mm hvor det hænger mest.

Med hensyn til årsag samt omfang oplyser taksatoren følgende:

Nedbøjning af spærfod i stue. Loft hænger med op mod 61 mm på midten af stue efter loft, vægge ind mod eks. køkken er demonteret.

Ingen synlige skader i spær/lofts konstruktionen.

Hertil har ... fra [ingeniørfirma2] konkluderet følgende i sin rapport på baggrund af konkrete beregninger (**bilag I**):

Konklusion:

Tagkonstruktion har ikke tilstrækkelige bæreevne.

Detaljerede beregninger vedlagt som bilag.

Udbedringsforslag:

Det etableres to bærende bjælker over spærfod iht skitse nedenfor.

Spærfod afrettes og forankres i de nye bjælker med godkendte beslag.

Nye bjælker understøttes af vægge (forudsat bærende vægge).

Forudsat bjælkelængde max. 5 m.

Basisdækningen

Følgende fremgår af vilkårenes pkt. pkt. 4B:

...

Konstruktion med den nye 'tunge' tagbelægning har stået i 17 år. I de sidste 17 år har der bl.a. været flere storme med Bodil som den værste i 2013, hvor der var målt op til 57,4m/s.

Såvel taksatoren som bygningsingeniør [ingeniør fra ingeniørfirma2] har ikke fundet tegn på skader i tagkonstruktion ift. vindafstivning eller manglende gangbro.

Det er ingen tegn på svækkelse af bæreevnen af tagkonstruktion grundet udskiftning af tagbelægning. Der kan heller ikke ses nedbøjning af rygning eller tagflade på den udvendige del jf. taksatorrapporten (**bilag F**).

Hertil oplyser taksatoren, at der alene ses bøjning af spærfødder over stuen stue, hvor der også er foretaget destruktive indgreb ift. fjernelse af lette vægge, og eksisterende lofter i stue.

Med hensyn til klagers rådgiver [ingeniørfirma1s] notat (**bilag T**) ses der ikke nogen nævneværdige nedbøjninger af tagfladen, som [ingeniørfirma1] nævner i notatet.

Hertil oplyser taksatoren., at der ikke er nogen bærende vægge i huset, da huset er med gitter-spær og de er beregnet at bære husets konstruktion, uden bærende vægge, hvilket også fremgår af taksatorrapporten (**bilag F**). At [ingeniørfirma1] skriver at forsikringsselskabet antager at skille-vægge langs gangen er bærende, er derfor ikke korrekt og ingeniørfirmaets kommentarer vedr., at 'skydedøren og vinduer ikke må indgå som del af den bærende konstruktion' finder såvel taksatoren som bygningsingeniør ... fra [ingeniørfirma2] derfor som værende udokumenterede.

Endelig oplyser taksatoren, at det alene er i spærfødder i den nye del fra 2005 at der ses nedbøjning og spær er ikke deforme, men alene med nedbøjning. Der ses ingen nedbøjning, revner, åbninger i kip el svækkelse af spærhoveder, hvilket dokumenteres af billeder fra taksatorrapporten. At [ingeniørfirma1] anfører, at 'alle spærene er blevet deforme' og der er behov for yderligere udbedringer af den grund finder vi derfor som værende udokumenteret.

Samlet finder vi derfor ikke, at notatet fra [ingeniørfirma1] dokumenterer, at den tilbudte erstatning er utilstrækkelig.

Klager har som forsikringstager bevisbyrden for, at der er tale om en dækningsberettiget skade. Hertil fremgår det af forsikringsaftalelovens § 39, at 'Selskabet er, selv om andet er aftalt, ikke forpligtet til at udrede større erstatning end, hvad der kræves til den lidte skades dækning'. Vi finder ikke, at klager har løftet bevisbyrden for, at der er tale om nærliggende risiko for skade, såfremt der ikke foretages yderligere foranstaltninger end hvad forsikringen allerede har meddelt dækning til.

Set i forhold til, at der ikke er konstateret nævneværdige skader i tagkonstruktionen end hvad forsikringen allerede har meddelt dækning til, og klager alene har tegnet en basis ejerskifteforsikring, fastholder vi, at vi ikke kan tilbyde yderligere dækning jf. vilkårenes pkt. 4B.

Ankenævnspraksis

I kendelsen 96631 (**bilag X**) havde Klager anmeldt, at der i ejendommen, der var fra 2004, var en limtræsbjælke, som bar en karnap, der var underdimensioneret og buede nedad med den følge, at taget også buede nedad og hvilede på vinduespartiet, der buede udad. Selskabet havde indhentet en rapport fra rådgivende ingeniør som konkluderede, at limtræsbjælken kunne forstærkes med pladestål, hvilket klager fandt værende utilstrækkeligt.

Nævnet fandt bl.a., at klageren ikke havde godtgjort, at den tilbudte erstatning var utilstrækkelig og gav selskabet medhold.

Det er vores opfattelse at kendelsen er sammenlignelig med denne sag, da vi ligesom i den afsluttede ankenævns sag via ekstern rådgiver har dokumenteret, hvilken udbedringsmetode, som er tilstrækkelig til at udbedre den anmeldte skade.

Vi fastholder vores afgørelse

Da Frida Forsikring jf. forsikringsaftalelovens § 39 ikke er forpligtet til at udrede større erstatning, end hvad der kræves til den lidte skades dækning og klager samtidigt, efter vores opfattelse, ikke har løftet bevisbyrden for, at den tilbudte erstatning er utilstrækkelig jf. vilkårenes pkt. 4B, fastholder vi, at vi ikke kan tilbyde yderligere dækning end, hvad vi allerede har meddelt dækning til.

Klagerens krav bør derfor afvises af de anførte grunde."

Klagerens repræsentant har i brev af 4/7 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klager er fortsat uenig med FRIDA, fordi FRIDA har en for minimalistisk tilgang til hvad, som vil være en rimelig og nødvendig udbedring.

Udgangspunktet må være, at klager efter udbedringen af skaden bør være stillet som om skaden på bygningen ikke var sket, altså uden deformationer/nedbøjninger etc.

Klager anmeldte til ejerskifteforsikringen, at taget på bygningen var sunket, altså nedbøjet. Det har vist sig, at tagfladen, spærfod og lofter er nedbøjede, hvilket efter klagers opfattelse opfylder begrebet 'deformation'.

Af Dansk ordbog fremgår følgende:

Betydninger: det at ændre form, især som følge af et fysisk pres.

Det må man sige svarer til det, som er sket med tagkonstruktionen på klagers hus.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne for ejerskifteforsikringen, at ejerskifteforsikringen dækker deformationer:

...

En nedbøjning og følgeskader heraf er derfor en dækningsberettiget skade i det omfang, at nedbøjningen nedsætter bygningens (byggetekniske) værdi eller brugbarhed (som beboelse).

Deformationer (i flertal) af bygningsdele nedsætter naturligvis bygningens byggetekniske værdi. Både individuelt og samlet set. Der skal ikke være deformationer i en bygning, fordi bygningen har fået en ny tagbelægning, der er for tung til den tagkonstruktion, som tagbelægningen er lagt på i nyere tid.

Deformationer har naturligvis betydning for de beskadigede bygningsdeles holdbarhed. Deformationer har betydning for den enkelte bygningsdels holdbarhed, fordi deformationer medfører, at bygningsdelene ændrer deres udformning og således bliver holdbarheden nedsat allerede af den grund.

En forvredet, nedbøjet eller på anden måde deform, skadet bygningsdel har typisk ikke længere de samme egenskaber i form af styrke/holdbarhed som hvis bygningsdelen var uden deformiteten. Eller sagt med andre ord, så er deformede bygningsdele ikke nødvendigvis længere egnede til at sidde i et byggeri og modtage den store belastning, som en tung tagkonstruktion er.

Det forholder sig heller ikke således, at de nedbøjede bygningsdele nødvendigvis bare kan skubbes på plads og så er alt i orden igen. Deformiteten har umiddelbart medført en permanent svækkelse af de respektive deformede bygningsdele.

Der blev i 2005 - eller snarere mere sandsynligt i 2008 - lagt en ny tagbelægning af betontagsten. Idet der tidligere lå en tagbelægning, som var lettere end det betontagsten, som ligger der nu og som er meget tungere, har vægten fra den nyere og tungere tagbelægning tynget bygningen i en årrække og foranlediget, at der er sket en deformering af taget. Årsagen til deformiteten har således sin årsag i den nyere tungere tagbelægning blev lagt uden at der blev taget højde for vægten og en korrekt aflastning i den forbindelse.

Bygningsdele er udstrukket og/eller vredet ud af deres oprindelige form over tid. Det ændrer ofte noget i selve bygningsdelene, når belastningen har gjort dem deforme/skæve.

Det er stadig klagers opfattelse, at når der etableres en tungere tagbelægning bør der samtidigt sikres, at den eksisterende oprindelige tagkonstruktion fra 1962 kan bære den tungere tagbelægning. Denne sikring er umiddelbart ikke sket, idet de mange nedbøjninger på tagbelægning, spærfødder og lofter ikke ville kunne opstå om den nødvendige sikring var foretaget i forbindelse med lægningen af den nyere tagbelægning.

FRIDA argumenterer med, at bygningen har stået med konstruktionen sådan i 17 år. Det kan i øvrigt med stor sandsynlighed være kun 14 år. FRIDA's argumentation falder til jorden efter klagers opfattelse, idet konstruktionen netop ikke har kunne holde uden nedbøjninger, hvilket de synlige deformede bygningsdele vidner om.

Det er ikke et spørgsmål om, at nedbøjningerne skal ske hurtigt, men et spørgsmål om, at der er sket nedbøjninger, hvilket kan forekomme over en årrække, altså et tidsrum og typisk ofte ikke sker på et tidspunkt (her og nu eller med det samme).

Med tiden tynger vægten som konstruktionen ikke er konstrueret til at bære den tungere last end oprindelig konstruktion var til og så viser deformiteterne sig, f.eks. i form af nedbøjninger adskillige steder i og på bygningen.

Det er derudover klagers opfattelse, at nedbøjningerne burde have været konstateret af den bygningsagkyndige i forbindelse med hans udarbejdelse af tilstandsrapporten, som lå til grund for klagers ejendomskøb. Der står intet i tilstandsrapporten, hvilket betyder at skaderne er klart forkert beskrevet i tilstandsrapporten allerede af den grund.

Klager har forelagt FRIDA's svar i ankenævns sagen for bygningskonstruktør og statiker ..., som har svaret klager således:

...

Sendt: mandag, juni 19, 2023 ...

Til: [Klageren]

...

Jeg mener stadig at det er en mangelfuld løsning de kommer med. Joh det kan godt lade sig gøre at oprette konstruktionen på den måde de gerne vil. Det giver bare udfordringer jeg ikke mener de tager hensyn til jf. mit notat.

Jeg vil dog lige fremhæve det primære problem igen. (se udklip herunder)

Deres løsning forudsætter bærende vægge, det skriver de selv, men de skriver også at der ikke er bærende vægge i huset ud over facaderne.

I skal derfor holde hårdt på at de efterviser lastnedføring helt til jord, og ikke bare omkring spærfod. Vægge og evt. fundamenter skal også eftervises at kunne optage lasten.

Konklusion:

Tagkonstruktion har ikke tilstrækkelige bæreevne.

Detaljerede beregninger vedlagt som bilag.

Udbedringsforslag:

Der etableres to bærende bjælker over spærfod iht skitse nedenfor.

Spærfod afrettes og forankres i de nye bjælker med godkendte beslag.

Nye bjælker understøttes af vægge (forudsat bærende vægge)

Forudsat bjælkelængde max. 5 m.

Hertil oplyser taksatoren, at der ikke er nogen bærende vægge i huset, da huset er med gitterspær og de er beregnet at bære husets konstruktion, uden bærende vægge, hvilket også fremgår af taksatorrapporten (bilag F). At [ingeniørfirma1] skriver at forsikringsselskabet antager at skillevægge langs gangen er bærende, er derfor ikke korrekt og ingeniørfirmaets kommentarer vedr., at 'skydedøren og vinduer ikke må indgå som del af den bærende konstruktion' finder såvel taksatoren som bygningsingeniør ... fra [ingeniørfirma2] derfor som værende udokumenterede.

...

Konstruktionsingeniør

På den baggrund har klager påvist, at FRIDA har tilbudt klager en utilstrækkelig udbedring, som ikke udbedrer skaden byggeteknisk korrekt og ikke på en måde, så der ikke igen opstår nye skader på grund af, at vægten fra tagkonstruktionen ikke aflaster korrekt til bygningen.

Klager fastholder sit krav i klagen.

FRIDA anvender en række standardfraser (med kursiv her) uden disse reelt er aktuelle, så som:
Klager har som forsikringstager bevisbyrden for, at der er tale om en dækningsberettigende skade.
Klager har gennem ingeniørrapport og entreprenør udtalelse løftet sin bevisbyrde.

Klager har gennem sin argumentation redegjort for, hvorfor der er tale om henholdsvis en dækningsberettiget skade i et større omfang end FRIDA har anerkendt.

Klager må afvise FRIDA's standardfrase.

Hertil fremgår det af forsikringsaftalelovens § 39, at 'Selskabet er, selv om andet er aftalt, ikke forpligtet til at udrede større erstatning end, hvad der kræves til den lidte skades dækning'.

Det er klagers opfattelse, at FRIDA netop forsøger at undgå, at erstatte den udbedring som der reelt er behov for til dækning af dækningsberettiget skade. Klager har ikke krævet større erstatning end udgiften til en tilstrækkelig udbedring af skaden således at klager bliver stillet som om skaden ikke var sket.

Klager må afvise FRIDA's standardfrase.

Vi finder ikke, at klager har løftet bevisbyrden for, at der er tale om nærliggende risiko for skade, såfremt der ikke foretages yderligere foranstaltninger end hvad forsikringen allerede har meddelt dækning til.

Klager har netop gennem ingeniørrapport og entreprenørens udtalelse løftet sin bevisbyrde.

Klager har gennem sin argumentation redegjort for, hvorfor der er tale om henholdsvis en dækningsberettiget skade i et større omfang end FRIDA har anerkendt eller at den dækningsberettigede skade suppleres med dækning for de forhold, som FRIDA ikke mener opfylder skadebegrebet, men som alligevel burde have været beskrevet i tilstandsrapporten.

Klager må afvise FRIDA's standardfrase.

Set i forhold til, at der ikke er konstateret nævneværdige skader i tagkonstruktionen end hvad forsikringen allerede har meddelt dækning til, og klager alene har tegnet en basis ejerskifteforsikring, fastholder vi, at vi ikke kan tilbyde yderligere dækning jf. vilkårenes pkt. 4B.

Der er konstateret nedbøjning, som involverer flere bygningsdele og deraf følgende styrkesvækkelse. At FRIDA betegner det som værende ikke nævneværdige skader betyder ikke, at det er en korrekt betegnelse.

En tagkonstruktions vægt skal aflaste korrekt til underliggende bygningsdele beregnet til at optage og fordele vægten fra tagkonstruktionen. Kan en bygningssagkyndig se eller burde han se, at det ikke er tilfældet og at det har afstedkommet skævheder, så skal det naturligvis beskrives i en tilstandsrapport.

Jo nyere en konstruktion og dens bygningsdele er – des mere kan klager forvente i forhold til korrekt udførelse, styrke og

Bilag U – taksators og [ingeniør fra ingeniørfirma2s] kommentarer

Klager bemærker primært at det af [ingeniørens] kommentarer fremgår:

- Over vinduer er der overligger samt gavlfitterspær. Dette skal undersøges ved forstærkning af loftkonstruktion.
- Besigtigelsen har til formål at synliggøre eventuelle fejl og mangler. Det har jeg noteret i min besigtigelsesrapport.
- Mit forslag er bare 'forslag', det er ikke projekteret og heller lavet udførelses projekt. Projektering er ikke inkluderet i besigtigelse/skadevurdering.

...

Taksator skriver blandt andet:

Der kan ikke ses nedbøjning af rygning eller tagflade på den udvendige del.

Det er en direkte usand påstand/konklusion.

Klager henviser til dette foto af tagbelægningen, som taler for sig selv, hvad angår nedbøjning i længde – umiddelbart optalt til omkring 7-8 rækker betonsten og dybde på vel omkring 4-5 cm:

...

Taksator beskriver øvrige skader:

Spærfod hænger på midten. Med laser måling konstateres det at forskel ved de 3-4 yderste spærfag mod syd hænger op mellem 50-61 mm på midten.

FRIDA har henvist til ankenævnskendelse 96631

Kendelsen drejer sig om: 'Selskabets taksator har vurderet, at udbøjningen snarere skyldes manglende stabilisering end last fra tagkonstruktion'.

Idet klagers skadesag drejer sig om nedbøjninger af spærfod, tagkonstruktion samt lofter netop på grund af lasten fra tagkonstruktionen mener klager ikke, at kendelsen er specielt relevant for klagers skadesag.

Klager henviser i stedet til f.eks. kendelse 91797:

...

Nedbøjet tag som i klagers skadesag. Nedbøjningen skyldes lasten fra taget var for tung for spærene. Fotos viste at der var tydelig nedbøjning. Det viser klagers foto også uanset taksator påstår noget andet. Nedbøjningen var sket over en meget længere årrække end tilfældet er i klagers skadesag.

Nævnet henviser endvidere til sin afgørelse i sag 89.594 vedr. nedbøjninger af spær og understøtningsbjælker på ca. 5 cm, hvor nævnet fandt, at nedbøjningerne medførte nærliggende risiko for skade.

Lofterne hænger i klagers bolig. Det er et erkendt faktum af FRIDA. Når et loft hænger 5-6,1 cm, er det i sig selv en skade efter klagers opfattelse. Det er en væsentlig deformation. Deformationen betyder blandt andet – og ikke kun – at ophængning af loftslamper i forbindelse med indretningen kan medføre at disse hænger skævt (brugbarheden som beboelse).

Den konstruktive deformation har betydning for bygningens byggetekniske værdi, idet deformiteterne over tid vil forværres, hvis der ikke der stabiliseres/forstærkes i det korrekte omfang for at undgå deformiteter.

Derudover bør der ske genopretning af deformiteterne, så skævhederne rettes op. Hvis bygningsdele ikke kan rettes op til kun at have den almindelige tolerance for skævheder på +/- 2 mm, bør de beskadigede bygningsdele udskiftes.

Klager bør efter endt udbedring står tilbage med en bygning, som ikke har deformiteter, der går ud over, hvad klager normalt måtte forvente i et byggeri, altså inden for de tolerancetærskler der er for skævheder med +/- 2 mm.

...

Både klagers tømrermester og [ingeniørfirma1] er uenige med FRIDAS ingeniør. FRIDA's samarbejdende ingeniør er en fast samarbejdspartner til FRIDA og har således en interesse i, at FRIDAS erstatningsbetaling minimeres, idet han ellers er i risiko for ikke at blive anvendt som fast samarbejdspartner.

Den faste samarbejdspartner udtaler sig uden at der er foretaget den nærmere undersøgelse, som han selv anbefaler og uden at der er udarbejdet det udførelsesprojekt, som samarbejdspartneren selv nævner.

Undertegnede gør Ankenævnet opmærksom på, at der af undertegnede er indsendt en anden ny klage over FRIDA i en anden klagers sag, hvor det decideret påvises, at der er fejl i [ingeniør fra ingeniørfirma2s] konklusioner. Sagen har referencenummer ... til Ankenævnets orientering.

...

Klager henstiller til Ankenævnet om:

I det omfang, at Ankenævnet ikke mener at kunne vægte den ingeniørudtalelse som klager har indhentet og klagers håndværkers udtalelse, da henstiller klager til, at Ankenævnet udtaler i kendelsen, at FRIDA bør betale for en uvildig byggesagkyndig med statikerbaggrund, udtaler sig i sagen på baggrund af en konkret besigtigelse og beregninger.

Den uvildige sagkyndige skal parterne blive enige om en sagkyndig blandt tre firmaer/navne, hvoraf FRIDAS vanlige samarbejdspartnere ingeniørerne ... og ... ikke bør fremgå for at sikre bedst mulig uvildighed.

Opdraget til den sagkyndige bør der ligeledes være enighed om. Opdraget sendes til den sagkyndige med klager på som cc med besked om at rapporten fra den bygningssagkyndige sendes til FRIDA og klager samtidigt.

Den sagkyndige må herefter på baggrund af en konkret undersøgelse med henblik på at afklare, hvilke skader der kan konstateres på og i bygningen på grund af lasten fra tagbelægningen, samt hvad der skal til for at udbedre skaderne.

Den bygningssagkyndige bør tage stilling til om det er nødvendigt at der udarbejdes et udbedringsprojekt i sagen.

Klager fastholder sit krav om erstatning

Klager fastholder, at ejerskifteforsikringen er forpligtet til at erstatte udbedringen af de konstaterede nedbøjninger ved genopretning eller udskiftning hvis genopretning inden for almindelige tolerancer ikke er muligt samt en tilstrækkelig forstærkning af konstruktionen baseret på en konkret statikerberegning.

Klager ønsker endvidere dækning for udgiften til [ingeniørfirma1] og til [repræsentantens] bistand inden ankenævnsklagen."

Selskabet har i brev af 10/8 2023 til nævnet bl.a. anført:

"Klagers rådgiver henviser til, at nedbøjningen nedsætter bygningens byggetekniske eller brugbarhed, dog uden at fremlægge nogen form af teknisk dokumentation.

Vi har den 14. september 2022 meddelt følgende til vores kunde (**bilag M**):

Vi har modtaget rapport fra [ingeniørfirma2]. Rapporten samt 2 beregninger er vedhæftet denne mail.

Rapporten viser, at tagkonstruktionen ikke har tilstrækkelig bæreevne.

Jf. taksatoren kan udbedringen ske ved, at 'Der skal lægges ind 2 stk. bærende bjælker over spærfod. Længde ca. 5-6 m. Bjælker skal lægges mellem tænger i gitterspær ca. 2,2 m ind fra bagmure på begge sider. Man kan åbne op i gavl mod syd, og 'skubbe' de bjælker ind. Indfæstning kan ske på loft'.

Forsikringen dækker det anmeldte forhold jf. ovennævnte udbedringsmetode.

I forbindelse med ovennævnte dækning, vil det være muligt at rette loftet i stuen op, så der ikke bliver tale om en nedbøjning på ca. 5 cm. Omkostningerne til opretningen er dækket af forsikringen.

Da vores kunde allerede har planlagt at opsætte lofter mv., er omkostningerne forbundet hermed ikke dækket af forsikringen.

Forsikringen har således meddelt dækning til den manglende bæreevne af tagkonstruktionen i overensstemmelse med arbejdsbeskrivelse udarbejdet af ekstern ingeniør, som har en alm. ansvarsforsikring og derfor altid må stå til ansvar, såfremt der er tale om fejl i de vurderinger, som ingeniøren kommer med.

Vi finder derfor ikke, at der er grundlag for at udarbejde yderligere undersøgelser, som klagers forsikringsrådgiver henviser til.

Klager er dog for egen regning velkommen til at indhente yderligere undersøgelser. Såfremt undersøgelserne medvirker til væsentlig yderligere dækning, betaler Frida Forsikring rimelige omkostninger forbundet med undersøgelserne.

Med hensyn til lofterne, som klagers forsikringsrådgiver også henviser til, har vi allerede meddelt dækning til opretning af disse, men ikke nye lofter, som klager allerede havde planlagt at skifte og har i den forbindelse ikke yderligere kommentarer til dette punkt i klagers rådgivers høringsindlæg.

Da vi allerede har meddelt dækning til udbedringen af den manglende bærevne samt opretning af lofter og da vi ikke finder, at klagers rådgiver kommer med nye oplysninger som dokumenterer, at den tilbudte erstatning ikke er tilstrækkelig, har vi ikke yderligere kommentarer til klagers forsikringsrådgivers høringsindlæg."

Til dette har klagerens repræsentant fremsendt brev af 27/8 2023, hvori det bl.a. er anført:

"At klager havde planlagt at udskifte loftsbeklædningen, ændrer ikke ved, at klager i forbindelse med det påtænkte arbejde konstaterede en mere omfattende sætningsskade.

Gitterspær bærer fra facade til facade. Konklusionen om at skubbe to bjælker ind i konstruktionen hjælper med at fordele vægten, men forstærker ikke selve spærene, der stadig vil være for spinkle til den tungere tagbelægning, som blev lagt tidligere af tidligere ejer.

Klagers tømrer har også bekræftet, at det forholder sig sådan:

'Tømrer fortæller, at gitterspær skal bære fra ydervæg til ydervæg'. Se klagers mail til FRIDA fra den 1. november 2022.

[Klagerens repræsentants] bygningskonstruktør ... er enig heri og at spær bør pålaskes.

[Ingeniørfirma1] har bekræftet at det forholder sig sådan: *'Huset fra 1962 er oprindelig opført med gitterspær og eternitplader (let tag, 25kg/m2) som spænder fra facade til facade'.*

Ingeniør [Ingeniørfirma1] skriver i sin rapport fra den 5. januar 2023 blandt andet:

'Derudover vil løsningen kun stoppe skaden og ikke udbedre den. Alle spærene er blevet deformet og kræver en opretning. Her kan man ikke bare 'løfte' spærfoden med en stor donkraft da det vil give nogle store uheldsmæssige opadrettet laster, hvor spærfod hviler af på bagmuren, som konstruktionen slet ikke er dimensioneret til og man risikere derved at lave yderligere skader på huset. Oprettningen skal derfor ske ved påføring af lasker på siden af hhv. spærfod og -hoved'.

Det er samme konklusion som [klagerens repræsentants] bygningskonstruktør ... tidligere kom til, hvorfor klager i sin mail til FRIDA den 1. november 2022 skrev således, fordi [bygningskonstruktøren] havde gennemgået det byggetekniske materiale i sagen.

Der er:

- en tømrer,
- en erfaren bygningskonstruktør med baggrund som tømrer og storskadetakstator samt
- en ingeniør med statikerbaggrund, der er uenige med FRIDA's samarbejdende ingeniør.

Det bør nødvendigvis gøre indtryk på Ankenævnet, at FRIDA's ingeniør står helt alene med sine synspunkter og at klager kan fremlægge dokumentation for at ikke mindre end tre andre byggeteknikere er uenige med FRIDA's ingeniør i hans konklusioner.

...

Derfor er det umiddelbart også nødvendigt med at ud over at udbedre loftsbeklædningen, at nye spær også pålaskes de gamle spær.

...

Derudover mangler der fortsat vindafstivning af tagkonstruktionen, se klagers mail til FRIDA fra den 1. november 2022.

FRIDA vil ikke erstatte udgiften til vindafstivning via en gangbro og klager må erkende, at en gangbro vil være et bidrag til vindafstivning, men også at en gangbro i det konkrete tilfælde umiddelbart ikke ville yde tilstrækkelig vindafstivning efter ingeniøren har gennemgået vindafstivningen – eller rettere fraværet af vindafstivning i tagkonstruktionen - i klagers bygning og konkluderet, hvad der skal til for, at tagkonstruktionen har den nødvendige vindafstivning.

Ejerskifteforsikringen bør derfor fortsat erstatte udgiften til, at der udføres vindafstivning i det nødvendige omfang, som beskrevet af [Ingeniørfirma1] i hans rapport:

Klager henviser til [Ingeniørfirma1s] konklusion i rapporten fra 5. januar 2023:

Det gamle tag er ikke udført med de afstivninger man fra erfaring ved skal til i dag. Derfor skal tagkonstruktionen opdateres når taget alligevel skal af.

Dette indebærer:

- Afstivning af tagflader med vindtrækbånd. Et kryds på hver side.
- Kiplægte ved topmonteringen af vindtrækbånd, men 45x95mm regel imellem de 2 første spær hvor båndet er monteret.
- Der skal udføres skot (vindplade) ved spærfod.

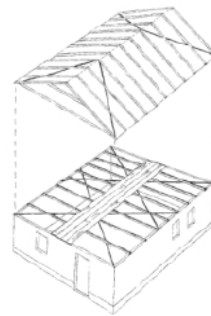
Manglende bygningsdele kan i sig selv udgøre en skade, hvis der er nærliggende risiko for skade på grund af bygningsdelens manglende tilstedeværelse.

Det siger sig selv, at med det klima vi har i Danmark, herunder at der forekommer storm/orkan, er det for klager at se desværre blot et spørgsmål om, at rette omstændigheder er til stede qua en bestemt vindretning på tagkonstruktionen, som kan medføre at tagkonstruktionen trækkes skævt eller helt blæses af, fordi den er uden den meget vigtige vindafstivning, som i øvrigt er en krav for en tung tagbelægning lagt i nyere tid, fordi risikoen dermed er øget.

Sikkerhedsstyrelsen skriver:

Den bærende konstruktion

Den bærende konstruktion skal være i stand til at optage og videreføre kræfterne fra egen last, vind og nedbør. Tagkonstruktionen skal derfor være dimensioneret til at optage de forventede belastninger. For tunge tagdækninger, fx tegl, kræves der derfor kraftigere dimensioner end for lette tagdækninger, fx metalplader. For stråtage har der traditionelt været anvendt meget spinkle spærddimensioner og store spærafstande.

Figur 1.2. Vindafstivning af bygning, hvori taget indgår.

For at sikre stabiliteten over for vindpåvirkning skal taget være afstivet, fx med vindkryds af stålband eller træ, se figur 1.2. Tagkonstruktionen skal endvidere sikres mod at blive løftet af (suget af) og skal derfor være fastgjort til fundamentet. For tunge tage blev kravet indført i 1983.

Klager gør derfor gældende, at den manglende tilstedeværelse af vindafstivning i tagkonstruktionen – særligt efter at der er lagt en tungere tagbelægning i nyere tid – udgør en nærliggende risiko for skade og at en sådan skade ville kunne få fatale konsekvenser for beboere og naboer om en storm kom på tagkonstruktionen i en for tagkonstruktionen sårbar vinkel.

Skadebegrebet i forhold til den manglende vindafstivning er opfyldt, idet en boligejer kan have større forventninger til husets tagkonstruktions udførelse jo nyere denne er i sin udførelse. Der burde i dette tilfælde – som et absolut minimum - have været udført vindafstivning i forbindelse med lægningen af den tungere tagbelægning. Klager henviser til, at det af adskillige ankenævnskendelser fremgår, at det også Ankenævnets praksis, at en klager kan have større forventninger til en bygning jo nyere bygningens konstruktion er.

Klager fastholder sit krav om erstatning om en tilstrækkelig udbedring af tagkonstruktionens skader

FRIDA beder om at klager indhenter yderligere dokumentation ud over udtalelser/gennemgang af ikke mindre end tre byggeteknikere fra klagers side:

Der er:

- en tømrer (tømrerfirmaet ...)
- en erfaren bygningskonstruktør (...) med baggrund som tømrer og storskadetaksator samt
- en ingeniør ([ingeniørfirma1]) med statikerbaggrund, der er uenige med FRIDA's samarbejdende ingeniør.

Klager skal sandsynliggøre at der er tale om en dækningsberettiget skade og at omfanget forholder sig som klager påstår. Det har klager opfyldt gennem involvering af ikke mindre end 3 byggeteknikere, der er enige om, at FRIDA's erstatningstilbud er utilstrækkeligt til at udbedre skaderne i tagkonstruktionen.

Klager fastholder, at ejerskifteforsikringen er forpligtet til at erstatte udbedringen af de konstaterede nedbøjninger ved genopretning eller udskiftning hvis genopretning inden for almindelige to-

Ankenævnet for Forsikring

22.

99582

lerancer ikke er muligt samt en tilstrækkelig forstærkning af konstruktionen baseret på en konkret statikerberegning inklusive tilstrækkelig vindafstivning."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget tilstandsrapport af 25/2 2021, udtalelse fra tømrer af 8/7 2022, taksatorrapport af 14/7 2022, mail fra ingeniør fra ingeniørfirma1 af 3/10 2022 til selskabet, notat af 5/1 2023 fra ingeniørfirma1, udateret notat fra ingeniør fra ingeniørfirma2, beregninger til notat, udaterede kommentarer fra taksator samt ingeniør fra ingeniørfirma2, eksempler på dimensionering fra Tømrerbogen, fotografier, selskabets afgørelser af 22/7 2022 og 14/9 2022, klagerens mail til selskabet af 22/7 2022, klagerens klage af 2/8 2022, klagerens henvendelse af 27/9 2022, selskabets fastholdelser af 13/10 2022, 7/11 2022, 19/12 2022 og 5/2 2023, klagerens klager af 1/11 2022 og 6/1 2023, police af 16/3 2021 og forsikringsbetingelser nr. E33 af 2/10 2020. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af tilstandsrapport af 25/2 2021 fremgår bl.a.:

"SÆLGEROPLYSNINGER

...

3.3	Har du kendskab til, at der er udført større renoveringer i eller af boligen?	Ja
	Beskriv hvilke renoveringer der er blevet udført, byggeåret for disse og om det er selvbyg.	Nyt bad, køkken og tag i 2005

"

Af udtalelse fra klagerens tømrer af 8/7 2022 fremgår bl.a.:

"Da jeg skal montere nye lofter i stue, opdager jeg at spærfoden hænger.

Kan se på nordsiden af taget at det også er gældende her (billede vedhæftet).

Ved besigtigelse af spær i tagrummet, kan jeg konstatere at spær ikke er dimensioneret til tungt tag (bilag vedhæftet).

Mål på eksisterende spær: Krav

Spærhoved 50 x 110 – 115 mm. 45 x 145 mm.

Spærfod 50 x 100 mm 45 x 120 mm.

Spændevide 6,75 m.

Ydermere mangler 9 m gangbro og at der ikke er vindafstivning i tagfladen.

Konklusion er, at huset er opført i år 1962 med de samme spær som der er i dag og med tag af eternit som er let tag.

For at udbedre skaden, vil min mening være at demontere tagsten og montere nye spær, undertag og lægter og lægge gl.tagsten på igen."

Af taksatorrapport af 14/7 2022 fremgår bl.a.:

"Overtagelsesdato: 16. marts 2021.

...

3. Anmeldelse + foto af forholdet med beskrivelse

Anmeldelse fra kunde: Taget er sunket.

Taksatorbeskrivelse: Tagkonstruktion fra 1962-eternit skifer (let tag). Tagbelægning skiftet i 2005 til betontagsten. (Tungt tag). Taghældning ca. 25 gr.

Der kan ikke ses nedbøjning af rygning eller tagflade på den udvendige del. På loft ses spærkonstruktion med gitterspær (T2-trekantsspær), og undertag. Dim. spærhoveder 50x110 mm, spær fod 50x100. Der ses ingen nedbøjning, revner, åbninger i kip el svækkelse af spær hoveder. Afstand mellem spær 94-95 c/c.

På loft er der kun gangbro ved loftlem og nogle meter ind. Der er ingen gangbro over stue. Der kan ikke ses revner i for el bag mur.

I stue er eks. pind up loft fjernet. Da ft. skal have 2 x gips på loft. Det eks. køkken med ca. 2,5 m let væg under spær fod er fjernet.

Spærfod hænger på midten. Med laser måling konstateres det at forskel ved de 3-4 yderste spærfag mod syd hænger op mellem 50-55 mm, men det måles 61 mm på det meste.

Loft over tidligere køkken måles til 25-30 mm hvor det hænger mest.

[Foto]

Beskrivelse: Tagbelægning før 2005.

[Foto]

Beskrivelse: Efter 2005 + tilbygning.

[Foto]

Beskrivelse: Ingen nedbøjning af rygning el tag.

[Foto]

Beskrivelse: Loft i stue.

[Foto]

Beskrivelse: Loft i stue- køkken m. vægge fjernet.

[Foto]

Beskrivelse: Spær.

[Foto]

Beskrivelse: Forstærkning spærfod fra køkken og ind i stue inden tilbygning

4. Årsag og omfang

Nedbøjning af spærfod i stue. Loft hænger med op mod 61 mm på midten af stue efter loft, vægge ind mod eks. køkken er demonteret.

Ingen synlige skader i spær/lofts konstruktionen."

Af notat af 24/7 2022 fra ingeniør fra ingeniørfirma2 indhentet af selskabet fremgår bl.a.:

"Vedr. bæreevne af tagkonstruktion:

...

Konstruktionsbeskrivelse:

Gitterspær, taghældning ca. 25 gr.

Dim. spærfod og spærhoved 45 x100.

Gitter 2x25 x 100. 2 stk. på hver side af spær.

Spærafstand c/c 94-95 cm-

Nye taglægter. 38x 73 mm pr. 34-35cm.

Loft under spærfod. Forskalling 21 x 95 + 9 mm gips (pind up) plader.

Ft. skal have 2 x gips under.

Det er ingen vægge i stue hvor loft hænger (nedbøjning) - Der måles mellem 55-60mm nedbøjning af spærfod i midten af stue. Ca. 3-4 spærfag.

Indvendigt mål fra bag mur til bag mur = 6,54 cm.

Udvendig fra for mur til for mur ca. 7,18-7,20 cm.

Mål fra tag fod til tag fod 7,73 cm. Ca. 25-30 cm uthæng.

...

Spærkonstruktion – set fra tagrum

Oprindelig tagbelægning var 'lettag' som eternit. Tagbelægning skiftet på oprindelig hus i 2005 til betontagsten.

...

Udklip fra beregninger.

Konklusion:

Tagkonstruktion har ikke tilstrækkelig bæreevne.

Detaljerede beregninger vedlagt som bilag.

Udbedringsforslag:

Det etableres to bærende bjælker over spærfod iht skitse nedenfor.

Spærfod afrettes og forankres i de nye bjælker med godkendte beslag.

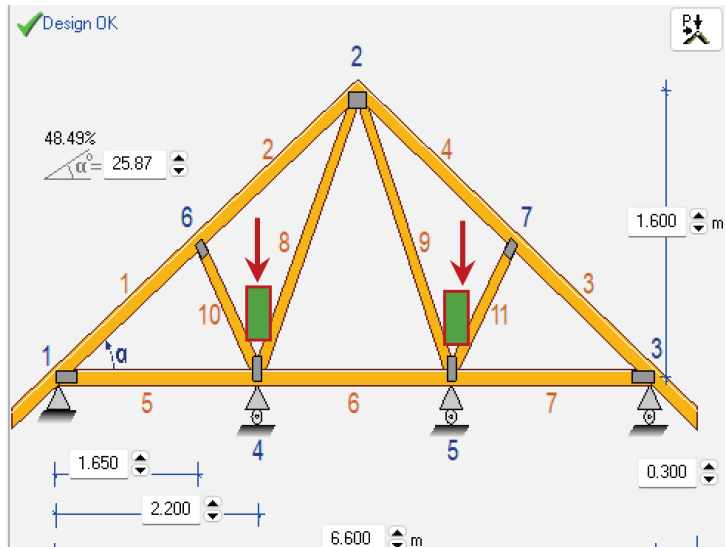
Nye bjælker understøttes af vægge (forudsat bærende vægge).

Forudsat bjælkelængde max. 5 m.

Ankenævnet for Forsikring

25.

99582

Forstærket tagkonstruktion

Detaljerede beregninger vedlagt som bilag.

Dimensionering af bjælker:

Last på bjælker 4 kN pr. 95 cm.

Spændvidde forudsat max. 5 m.

...

Statisk model og moment diagram

...

Der anvendes to limtræbjælker dim. 140x267 mm.

I tilfælde af afgivelser fra forudsatte max. spændvidde (måles på stedet), beregninger revideres og bjælke dimension tilpasses til aktuelle forhold.

Udført af:

...

bygningsingeniør og skønsmand."

Af mail fra ingeniør fra ingeniørfirma2 af 3/10 2022 til selskabet fremgår bl.a.:

"Jeg været i ... og talt med tømrer samt opmålt tagkonstruktion.

Dine opmålinger er korrekte ...

Dvs. at mine beregninger er uændret.

Tagkonstruktion er ikke beregnet til tungt tag. Tagkonstruktion kan forstærkes på flere forskellige måder. Hvis FT eller tømrer har en anden forslag så vil jeg gerne kigge på det. *Har snakket med ..., og vi har beskrevet en måde at udbedre på med at lægge ind 2 spær over spærfod på loft. Spærfor*

kan også forstærkes med at lægge ind nye spær ved siden af eks. spærfod på loft, og laske/fæste de samme fra væg til væg.

Nedbøjning af spærfod er synlig i stuen og ikke i resten af huset, derfor er mit forslag begrænset kun til loftet i stuen og ikke hele tagkonstruktion.

På tagfladen (tagsten) ses tegn for nedbøjning over stuen – det er svært at se, men minimalt nedbøjning er der.

Tømrer fortæller, at gitterspær skal bære fra ydervæg til ydervæg, dvs. hvis man fjerner skillevægge så vil loftet hænge som i stuen. Det er rigtig nok, men pt. er det ikke tilfælde. *Ft har netop fjernet ca. 2,5 m indvendige vægge under spærfødder som jeg mener har indvirkning på nedbøjningen. Det siger ... også.* Jeg kan ikke tage hensyn om skader er dækket af forsikring, juridiske spørgsmål, 'hvad hvis' spørgsmål etc. Hvis man fjerner skillevægge, er der 'nærliggende risiko for skader' ligesom i stuen.

Ft. har en basisdækning, men mener vi skal tage stilling til vindafstivning af konstruktion. Der er ingen tegn til skader på tagkonstruktion grundet det, og det bekræfter Vi skal huske selve tagkonstruktionen har stået i mange mange år. Det kan løses af ft. med vindtræk/stormbånd under spær på loft fra tagfod og diagonalt ud til 4-5 spær fra gavl. Hvor de fastgøres på underside af spær.

Det vil tage maks 2-3 timer og 5-600 kr. i materialer. Dog ingen skader.

Manglende gangbro- har ingen indvirkning på afstivning ifølge ..., og der er ingen skader. Hvis spær lægges op, vil de fungere som afstivning på samme måde som en gangbro.

Vi skal fastholde vores dækning og udbedring, men hvis FT's tømrer mener han vil gøre det på en anden måde er det fint. Dog indenfor samme økonomi som vi har på udbedringsmetode.

Jeg håber det er svar på dine spørgsmål ellers vil jeg gerne høre hvis du har yderligere spørgsmål."

Af notat af 5/1 2023 fra ingeniørfirma1 indhentet af klageren fremgår bl.a.:

"Notat om udbedring af tagbeklædning.

Huset fra 1962 er oprindeligt opført med gitterspær og eternitplader (let tag, 25kg/m²) som spænder fra facade til facade.

Under en renovering i slut 00'erne er tagpladerne udskiftet med falstagsten (tungt tag, 55kg/m²).

Dette har medført en uacceptabel nedbøjning af loft og tagflade som ønskes udbedret.

Frida forsikring har leveret et ubedringsforslag, som indebærer oplægning af 2stk limtræsbjælker til at bære taget i stuen.

I dette forslag er der ikke taget højde for understøtningsforholdene, da de i udbedringsforslaget forudsætter bærende vægge (se udklip fra udbedringsnotat).

Ankenævnet *for* Forsikring

27.

99582

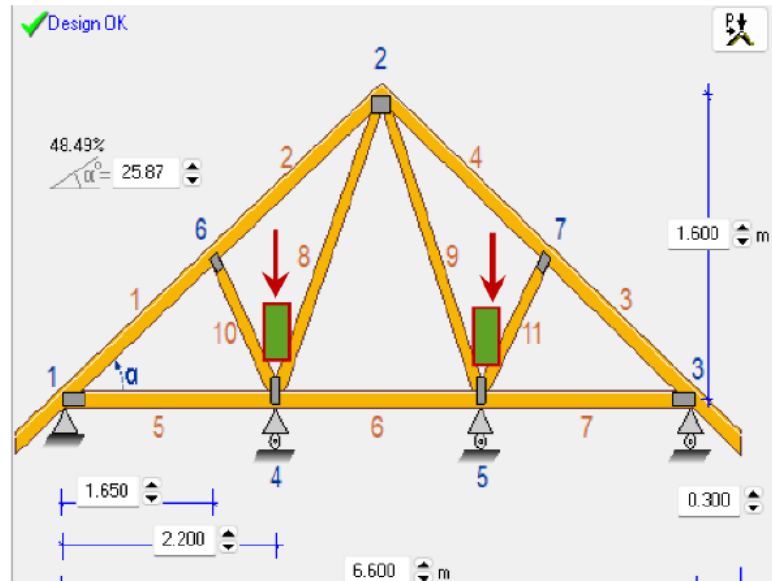
Udbedringsforslag:

Det etableres to bærende bjælker over spærfor iht skitse nedenfor.

Spærfod afrettes og forankres i de nye bjælker med godkendte beslag.

Nye bjælker understøttes af vægge (forudsat bærende vægge).

Forudsat bjælkelængde max. 5 m.

Forstærket tagkonstruktion

De faktiske forhold i huset gør at bjælkerne kommer til at støtte af oven på den store skydedør i gavlen. (vist på billede)

...

Skydedøren og vinduer generelt kan ikke indgå som en del af en bærende konstruktion, og evt. bærende overliggere må ikke deformere da de derved trykker på glasset. Det kræver derfor en ombygning af gavlen for at understøtte bjælkerne.

Derudover vil løsningen kun stoppe skaden og ikke udbedre den. Alle spærene er blevet deformet og kræver en opretning. Her kan man ikke bare 'løfte' spærfoden med en stor donkraft da det vil give nogle store u hensigtsmæssige opadrettet laster, hvor spærfod hviler af på bagmuren, som konstruktionen slet ikke er dimensioneret til og man risikere derved at lave yderligere skader på huset.

Opretningen skal derfor ske ved påføring af lasker på siden af hhv. spærfod og -hoved.

I den bagerste del af huset er der på nuværende tidspunkt ikke synlige deformationer. Forsikringsselskabet antager at skillevejggene langs gangen er bærende, flere af disse er dog gipsvægge uden fundament under. Derved kan de ikke indgå som bærende, da vægge uden fundamenter ikke må bruges til permanent last if. normer.

Bruges de til det alligevel, så vil terrændækket deformere over tid og gulvet vil blive skævt, derudover vil terrændækket også revne uhensigtsmæssigt meget, hvorved radon får lettere ved at trænge op i boligen.

I forbindelse med forudgående forhold, så vil vores anbefaling til udbedring være følgende:

Tagbeklædningen udskiftes til eternit plader eller hvis der ønskes tagsten, til BC25 letvægts beton-tagsten. Begge tagtyper tilhører kategorien Let tag (maks. 25kg/m²).

Spær over værelser bibeholdes, men spær over stue (de deforme) udskiftes med nye spær.

Det gamle tag er ikke udført med de afstivninger man fra erfaring ved skal til i dag. Derfor skal tagkonstruktionen opdateres når taget alligevel skal af.

Dette indebærer:

- Afstivning af tagflader med vindtrækbånd. Et kryds på hver side.
- Kiplægte ved topmonteringen af vindtrækbånd, men 45x95mm regel imellem de 2 første spær hvor båndet er monteret.
- Der skal udføres skot (vindplade) ved spærfod.

Derudover skal de gense regler til fastgørelser, lægtestørrelser mm selvfølgelig også overholdes. Selv om det er en renovering af noget eksisterende, så er man forpligtiget til at udføre det efter de gældende regler på udførselstidspunktet, herunder også regler for isoleringsforhold etc."

Af udaterede kommentarer til ovenstående fra taksator samt ingeniør fra ingeniørfirma2 fremgår bl.a.:

"Ift. gangbro og vindafstivning vil der ikke komme udtalelser herfra, da der ikke er skader i tagkonstruktion grundet det. Selve tagkonstruktion er fra 1962, dog nye spær i del over stue fra 2005. Tagbelægning skiftet fra let til tung belægning i 2005.

Dvs. konstruktion med den nye 'tunge' tagbelægning har stået i 17 år. I de sidste 17 år har det bl.a. været flere storme med Bodil som den værste i 2013, hvor der var målet op til 57,4m/s. Det er ikke tegn på skader i tagkonstruktion ift. vindafstivning eller mgl. gangbro. Derfor skal vi ikke forholde os til den del.

[Ingeniørfirma1] skriver således at i den bagerste del af husets 'oprindelig konstruktion' fra 1962 på nuværende tidspunkt ikke er synlige deformationer.

Dækket del – nedbøjning spærfod i tilbygning. Noget der også er sendt til FT.

Følgende er observeret ved besigtigelse: Tagkonstruktion fra 1962-eternit skifer (let tag). Tagbelægning skiftet i 2005 til betontagsten. (Tungt tag). Taghældning ca. 25 gr.

Der kan ikke ses nedbøjning af rygning eller tagflade på den udvendige del. På loft ses spær konstruktion med gitterspær (T2-trekantsspær), og undertag. Dim. spær hoveder 50x110 mm, spærfod 50x 100. Der ses ingen nedbøjning, revner, åbninger i kip el svækkelse af spær hoveder. Afstand mellem spær 94-95 c/c.

På loft er der gangbro ved loftlem og nogle meter ind. Der er ingen gangbro over stue.

Der kan ikke ses revner i for eller bag mur. I stue er eksisterende pind up loft fjernet. Da I ønsker opsat nye gipslofter.

Det eks. køkken i stue med ca. 2,5 m let væg under spærfod er fjernet.

Spærfod hænger på midten. Med laser måling konstateres det at forskel ved de 3-4 yderste spærfag mod syd hænger op mellem 50-61 mm på midten.

Basisdækning

Ejerskifteforsikringen dækker skader og nærliggende risiko for skader, der var til stede på overtagestidspunktet, jf. punkt 4 A-C i dine forsikringsbetingelser (skadebegrebet). Ved vurdering heraf tager vi udgangspunkt i, hvad I måtte forvente på baggrund af navnlig bygningens og bygningsdelens alder og oplysningerne i tilstandsrapporten.

Det er ingen tegn på svækkelse af bæreevnen af tagkonstruktion grundet udskiftning af tagbelægning. Det ses kun nedbøjning af spær fødder i stue, hvor der også er foretaget destruktive indgreb ift. fjernelse af let vægge, og eksisterende lofter i stue.

Jeg skriver bl.a. at der IKKE er nogen bærende vægge i huset (Se afvisning), da huset er med gitterspær og de er beregnet at bære husets konstruktion, uden bærende vægge. [Ingeniørfirma1] skriver at forsikringsselskabet antager at skillevægge langs gangen er bærende.

Det afkræftes herfra at det er skrevet. Vi antager ikke noget.

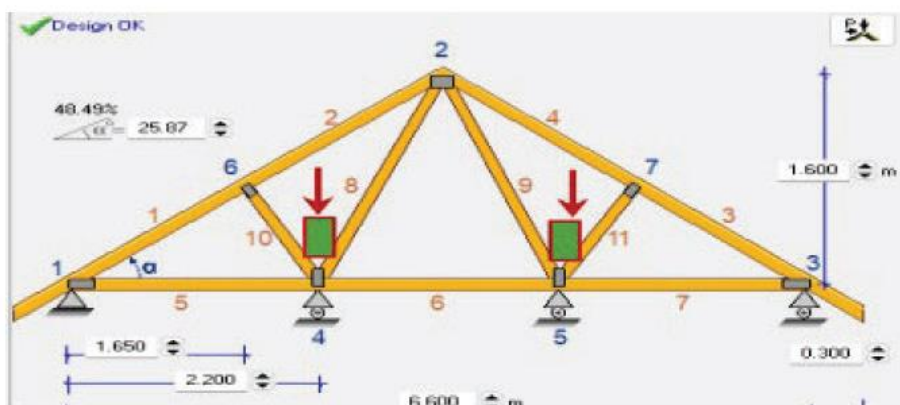
Det er spærfødder i den nye del fra 2005 at der ses nedbøjning. Spær er ikke deform, men med nedbøjning.

Udbedringsforslag fra [ingeniør fra ingeniørfirma2] er baseret på forslag til udbedring af nedbøjning af spærfødder over stue (Forholdet), IKKE tagkonstruktion.

Udbedringsforslaget er som følger:

Udbedringsforslag:

Der etableres to bærende bjælker over spærfod iht skitse nedenfor.

Spærfod afrettes og forankres i de nye bjælker med godkendte beslag.

Nye bjælker understøttes af vægge (forudsat bærende vægge).

Forudsat bjælkelængde max. 5 m.

Ekstra:

I forhold til indfæstning kan det laves understøtning i form af f.eks. søjler i let væg mellem stue og gang/værelser.

Spærfødder kan evt. påfores både over de let vægge og sidste spær ud mod gavl. Eller de spærfag i tilbygning fra 2005 hvis det er.

Gavl behøves IKKE ombygges. Påforinger vil ligge på tværs af huset som spær konstruktion. Hvor de ligger ind over bag mure.

De indlagte limtræsbjælker skal fæstes ned i spær fødder. De skal selvsagt ikke ligge af på skydedørspartier i gavl.

Spær fødder kan rettes op med soldater og spær træ, vi taler ikke om at løfte hele konstruktion med en donkraft. Vi taler om at løfte de nedbøjede spær fødder i stue hvor der er nedbøjning. Det vil ikke have indvirkning på indfæstningen ved bagmure, og dermed ikke yderligere skader på konstruktion.

De må da gerne komme med udbedringsmetoder hvis det er en udbedringsmetode der ikke omfatter udskiftning af tagkonstruktion eller tagbelægning.

FT har fjernet det gamle loft i stue, så det vil være relativt nemt at udbedre forholdet, uden at tagfladen skal åbnes.

[Ingeniør fra ingeniørfirma2] kommentar:

Jeg har læst notat fra [ingeniørfirma1].

Jeg synes at ingeniører har misforstået ejerskifteforsikring dækningsomfang samt mit besigtigelsesnotat.

De har henvist til mit forslag og bemærket at der er vinduer i gavlvæg og at vinduer ikke kan bære last fra bjælker.

Min kommentar:

- Over vinduer er der overligger samt gavl gitterspær. Dette skal undersøges ved forstærkning af loftkonstruktion.
- Besigtigelsen har til formål at synliggøre eventuelle fejl og mangler. Det har jeg noteret i min besigtigelsesrapport.
- Mit forslag er bare 'forslag', det er ikke projekteret og heller lavet udførelses projekt. Projektering er ikke inkluderet i besigtigelse/skadevurdering.
- Udbedring af loftkonstruktion kan også udføres/forstærkes på tværs af huset eller etablere søjle eller på en anden måde.
- Jeg har ikke taget stilling til de andre bemærkninger i rapport, fordi der ikke er relevant for anmeldte skade."

Af forsikringsbetingelser nr. E33 af 2/10 2020 fremgår bl.a.:

"4. Hvilke skader dækker forsikringen

A Skader/skaderisici, som var til stede ved tilstandsrapportens og el-installationsrapportens udarbejdelse, eller er opstået efter disse rapporters udarbejdelse, men inden forsikringstager overtog ejendommen, og som konstateres og anmeldes i forsikringstiden.

B Udbedring af aktuelle bygningsskader samt fysiske forhold ved bygningerne, der giver nærliggende risiko for skader på de forsikrede bygninger eller bygningsdele.

Ved bygningsskade forstås brud, lækage, deformation, svækkelse, revnedannelse, ødelæggelse eller andre fysiske forhold i bygninger, der nedsætter bygningernes værdi eller brugbarhed nævneværdigt i forhold til tilsvarende intakte bygninger af samme alder i almindelig god vedligeholdelsesstand. Manglende bygningsdele kan være en skade.

C Forsikringen dækker også, når der ud fra en byggeteknisk vurdering er nærliggende risiko for, at der erfaringsmæssigt vil udvikle sig en skade, hvis der ikke sættes ind med særligt omfattende vedligeholdelsesarbejder eller andre forebyggende foranstaltninger.

...

G Rimelige og nødvendige udgifter til teknisk bistand i forbindelse med konstatering og afdækning af et dækningsberettigende forhold. Dækningen forudsætter, at udgifterne afholdes efter forudgående aftale med forsikringsselskabet. Udgifterne dækkes ud over forsikringssummen.

5. Hvilke forhold dækkes ikke

A Forhold under den i policen oplyste selvrisiko.

B Forhold, der er nævnt i tilstandsrapporten eller el-installationsrapporten, medmindre forholdet er klart forkert beskrevet i rapporten. Et forhold anses for klart forkert beskrevet, hvis beskrivelsen er misvisende eller klart ufyldestgørende, således, at forsikringstager ikke, på grundlag af rapporten, har haft mulighed for at tage forholdets reelle karakter, omfang eller betydning i betragtning.

...

7. Erstatningsopgørelse

En erstatning i henhold til ejerskifteforsikringen skal som udgangspunkt beregnes som en nyværdierstatning, medmindre der er tale om en bygningsdel, der er omfattet af tabel 1 i forsikringsvilkårenes punkt 20.

Beregning af erstatning for bygningsdele og installationer sker efter afskrivningstabellerne i forsikringsvilkårenes punkt 20.

Består en bygningsdel af et byggemateriale, der ikke er indeholdt i tabel 1, forsikringsvilkårenes punkt 20, skal erstatningen for bygningsdelen beregnes som nyværdierstatning. Erstatningen opgøres til det beløb, som det vil koste at reparere eller genoprette det beskadigede som nyt med samme byggemetode og på samme sted.

Ved erstatningens fastsættelse betales der ikke for dyrere byggematerialer end det beskadigede og højst med et beløb for byggematerialer og byggemetoder, der er almindeligt anvendt på anmeldelsestidspunktet.

Hvis det skaderamte ikke kan genanskaffes, opgøres erstatningen til, hvad det koster at udskifte det med tilsvarende i samme standard, og som er almindeligt anvendt på anmeldelsestidspunktet.

FRIDA betaler ikke erstatning for eventuelt tab som følge af farveforskelle eller andre forskelle mellem erstattede genstande/bygningsdele og det ubeskadigede.

FRIDA har kun pligt til at udbetale erstatning, hvis det pågældende forhold udbedres, eventuelt ved genanskaffelse eller udskiftning med noget tilsvarende."

Fotografier har været forevist for nævnet.

Nævnet udtaler:

Den forsikrede ejendom er opført i 1962, og i 2005 blev der lagt ny tungere tagbelægning af betontagsten i stedet for eksisterende eternitskifer. Klageren overtog ejendommen den 16/3 2021, og den 6/7 2022 anmeldte hun, at taget var sunket, og at forholdet blev opdaget under renovering af lofter.

Selskabet har meddelt dækning for det forhold, at tagkonstruktionen ikke har tilstrækkelig bæreevne. Selskabet vil udbedre ved at der lægges 2 stk. bærende bjælker ind over spærfod. Bjælkerne skal lægges mellem tænger i gitterspær ca. 2,2 meter ind fra bagmure på begge sider. Gavlen kan åbnes mod syd, og bjælker "skubbes" ind. Indfæstning kan ske på loft. Selskabet har også meddelt dækning for, at der i forbindelse hermed foretages opretning af loftet i stuen, så der ikke er en nedbøjning på ca. 5 cm. Selskabet har afvist at dække opsætning af lofter, da klageren allerede havde planlagt opsætning af lofter.

Klageren ønsker, at selskabet skal dække udgifter til udbedring af tagkonstruktionens manglende bæreevne i overensstemmelse med klagerens ingeniør, ingeniørfirma1s, forslag. I anden række ønsker klageren, at selskabet skal betale for yderligere undersøgelser, som selskabets ingeniør oplyser, at der mangler. Klageren ønsker derudover, at selskabet skal dække udgift til ingeniørfirma1 og udgifter til repræsentantens bistand inden sagen for nævnet.

Klageren har anført, at udbedringen, som selskabet har tilbudt at erstatte, ikke er tilstrækkelig til at udbedre skaden i det nødvendige omfang. Hun har anført, at beregningerne fra selskabets ingeniør er udarbejdet med forkerte tal, herunder at lægternes mål ikke er korrekte. Derudover er der i beregningerne taget udgangspunkt i, at huset har bærende indervægge, hvilket huset ikke har. Hun har anført, at selskabets udbedringsforslag vil medføre, at bjælkerne kommer til at støtte af oven på skydedør i gavlen, og at skydedøren og vinduer generelt ikke kan indgå som en del af en bærende konstruktion. Det kræver derfor en ombygning af gavlen for at understøtte bjælkerne. Derudover vil løsningen kun stoppe skaden og ikke udbedre den.

Hun har anført, at alle spær er blevet deforme og kræver opretning, og at man ikke bare kan "løfte" spærfoden, da det vil give nogle store uhensigtsmæssige opadrettede laster, som konstruktionen slet ikke er dimensioneret til. Man risikerer derved at lave yderligere skader på huset. Opretningen skal derfor ske ved påføring af lasker på siden af henholdsvis spærfod og -hoved.

Klageren har også anført, at selskabet ikke forholder sig til, at der mangler vindafstivning og gangbro. Hun har anført, at vindafstivning og gangbro har en stabiliserende funktion i bygningen og dens tagkonstruktion, samt at en gangbro er nødvendig i hele tagrummet, da klageren ellers ikke kan komme til at vedligeholde tagkonstruktionen. Det er almindeligt og forventeligt, at der i en tagkonstruktion fra 2005 er korrekt og tilstrækkelig vindafstivning og gangbro i hele tagrummet. I relation til erstatning for udgifter til ingeniørbistand har klageren anført, at hun som følge af selskabets fastholdelser har været nødt til at få efterprøvet afgørelsen hos en ingeniør.

Selskabet har anført, at klageren ikke har løftet bevisbyrden for, at der er tale om nærliggende risiko for skade, hvis der ikke foretages yderligere foranstaltninger end, hvad selskabet har meddelt dækning til, eller at den tilbudte erstatning er utilstrækkelig. Selskabet har i forhold til vindafstivning og manglende gangbro anført, at konstruktionen med den nye "tunge" tagbelægning har stået i 17 år, hvor der blandt andet har været flere storme, men at både taksator og bygningsingeniør fra ingeniørfirma2 ikke har fundet tegn på skader i tagkonstruktion. Selskabets taksator har oplyst, at der alene ses bøjning af spærfødder over stuen, hvor der også er foretaget destruktive indgreb ved fjernelse af lette vægge og eksisterende lofter. Med hensyn til ingeniørfirma1s notat, har selskabet anført, at der ikke ses nogen nævneværdige nedbøjninger af tagfladen, som ingeniørfirma1 nævner i notatet. Det er desuden ikke korrekt, når ingeniøren skriver, at selskabet antager, at skillevægge langs gangen er bærende, da der ikke er nogen bærende vægge i huset. Huset er med gitterspær, som er beregnet til at bære husets konstruktion uden bærende vægge. Selskabet har anført, at det er udokumenteret, når ingeniørfirma1 anfører, at alle spær er blevet deforme, eftersom der alene ses nedbøjning i spærfødder

i den nye del fra 2005, og at spær ikke er deforme, men alene med nedbøjning. Der ses i øvrigt ingen nedbøjning, revner, åbninger i kip eller svækkelse af spærhoveder, hvilket dokumenteres af billeder fra taksatorrapporten.

Af udtalelse fra tømrer af 8/7 2022 fremgår det, at "Da jeg skal montere nye lofter i stue, opdager jeg, at spærfoden hænger ... For at udbedre skaden, vil min mening være at demontere tagsten og montere nye spær, undertag og lægter og lægge gl. tagsten på igen".

Af taksatorrapport af 14/7 2022 fremgår det, at "Der kan ikke ses nedbøjning af rygning eller tagflade på den udvendige del. På loft ses spærkonstruktion med gitterspær (T2-trekantsspær), og undertag ... Der ses ingen nedbøjning, revner, åbninger i kip el svækkelse af spær hoveder ... I stue er eks. pind up loft fjernet. Da ft. skal have 2 x gips på loft. Det eks. køkken med ca. 2,5 m let væg under spærfod er fjernet ... Nedbøjning af spærfod i stue. Loft hænger med op mod 61 mm på midten af stue efter loft, vægge ind mod eks. køkken er demonteret. Ingen synlige skader i spær/lofts konstruktionen".

Af mail fra ingeniør fra ingeniørfirma1 af 3/10 2022 til selskabet fremgår det, at "Tømrer fortæller, at gitterspær skal bære fra ydervæg til ydervæg, dvs. hvis man fjerner skillevægge så vil loftet hænge som i stuen. Det er rigtig nok, men pt. er det ikke tilfælde ... Hvis man fjerner skillevægge, er der 'nærliggende risiko for skader' ligesom i stuen".

Af notat af 5/1 2023 fra ingeniørfirma1 indhentet af klageren fremgår det, at "Frida forsikring har leveret et udbedringsforslag, som indebærer oplægning af 2 stk. limtræsbjælker til at bære taget i stuen. I dette forslag er der ikke taget højde for understøtningsforholdene, da de i udbedringsforslaget forudsætter bærende vægge (...) ... De faktiske forhold i huset gør at bjælkerne kommer til at støtte af oven på den store skydedør i gavlen ... Skydedøren og vinduer generelt kan ikke indgå som en del af en bærende konstruktion, og evt. bærende overliggere må ikke deformere da de derved trykker på glasset. Det kræver derfor en ombygning af gavlen for at understøtte bjælkerne. Derudover vil løsningen kun stoppe skaden og ikke udbedre den. Alle spærene er blevet deforme og kræver en opretning. Her kan man ikke bare 'løfte' spærfoden med en stor donkraft da det vil give nogle store uhensigtsmæssige opadrettet laster, hvor spær-

fod hviler af på bagmuren, som konstruktionen slet ikke er dimensionere til og man risikerer derved at lave yderligere skader på huset.

Oprettningen skal derfor ske ved påføring af lasker på siden af hhv. spærfod og -hoved. I den bagerste del af huset er der på nuværende tidspunkt ikke synlige deformationer. Forsikringsselskabet antager at skillevæggene langs gangen er bærende, flere af disse er dog gipsvægge uden fundament under. Derved kan de ikke indgå som bærende, da vægge uden fundamenter ikke må bruges til permanent last jf. normer ... I forbindelse med forudgående forhold, så vil vores anbefaling til udbedring være følgende. Tagbeklædningen udskiftes til eternit plader eller hvis der ønskes tagsten, til BC25 letvægts betontagsten. Begge tagtyper tilhører kategorien Let tag (maks. 25kg/m²). Spær over værelser bibeholdes, men spær over stue (de deforme) udskiftes med nye spær. Det gamle tag er ikke udført med de afstivninger man fra erfaring ved skal til i dag. Derfor skal tagkonstruktionen opdateres når taget alligevel skal af. Dette indebærer: - Afstivning af tagflader med vindtrækbånd. Et kryds på hver side. - Kiplægte ved topmonteringen af vindtrækbånd, men 45x95mm regel imellem de 2 første spær hvor båndet er monteret. - Der skal udføres skot (vindplade) ved spærfod. Derudover skal de gense regler til fastgørelser, læg-testørrelser mm selvfølgelig også overholdes".

Af notat fra ingeniør fra ingeniørfirma2 af 24/7 2022 indhentet af selskabet fremgår det, at "Tagkonstruktion har ikke tilstrækkelig bæreevne. Detaljerede beregninger vedlagt som bilag. Udbedringsforslag: Det etableres to bærende bjælker over spærfod iht skitse nedenfor. Spærfod afrettes og forankres i de nye bjælker med godkendte beslag. Nye bjælker understøttes af vægge (forudsat bærende vægge). Forudsat bjælkelængde max. 5 m".

Af udaterede kommentarer fra taksator samt ingeniør fra ingeniørfirma2 fremgår det, at "Ift. gangbro og vindafstivning vil der ikke komme udtalelser herfra, da der ikke er skader i tagkonstruktion grundet det ... Dvs. konstruktion med den nye 'tunge' tagbelægning har stået i 17 år. I de sidste 17 år har det bl.a. været flere storme med Bodil som den værste i 2013, hvor der var målet op til 57,4m/s. Det er ikke tegn på skader i tagkonstruktion ift. vindafstivning eller mgl. Gangbro ... Det er ingen tegn på svækkelse af bæreevnen af tagkonstruktion grundet udskift-

ning af tagbelægning. Det ses kun ned bøjning af spær fødder i stue, hvor der også er foretaget destruktive indgreb ift. fjernelse af let vægge, og eksisterende lofter i stue.

Jeg skriver bl.a. at der IKKE er nogen bærende vægge i huset (...), da huset er med gitterspær og de er beregnet at bære husets konstruktion, uden bærende vægge. [Ingeniørfirma1] skriver at forsikringsselskabet antager at skillevægge langs gangen er bærende. Det afkræftes herfra at det er skrevet. Vi antager ikke noget. Det er spærfødder i den nye del fra 2005 at der ses nedbøjning. Spær er ikke deform, men med nedbøjning. Udbedringsforslag fra [ingeniør fra ingeniørfirma2] er baseret på forslag til udbedring af nedbøjning af spærfødder over stue (Forholdet), IKKE tagkonstruktion ... Gavl behøves IKKE ombygges. Påforinger vil ligge på tværs af huset som spær konstruktion. Hvor de ligger ind over bag mure. De indlagte limtræsbjælker skal fæstes ned i spær fødder. De skal selvsagt ikke ligge af på skydedørspartier i gavl. Spærfødder kan rettes op med soldater og spærtræ, vi taler ikke om at løfte hele konstruktion med en donkraft. Vi taler om at løfte de nedbøjede spær fødder i stue hvor der er nedbøjning. Det vil ikke have indvirkning på indfæstningen ved bagmure, og dermed ikke yderligere skader på konstruktion".

Af forsikringsbetingelsernes punkt 4G fremgår det, at forsikringen dækker rimelige og nødvendige udgifter til teknisk bistand i forbindelse med konstatering og afdækning af et dækningsberettigende forhold. Dækningen forudsætter, at udgifterne afholdes efter forudgående aftale med forsikringsselskabet.

Nævnet bemærker, at det efter almindelige forsikringsretlige principper er klageren som skal bevise rigtigheden og størrelsen af sit krav.

Udbedring af tagkonstruktion

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at selskabets udbedringstilbud af vedrørende manglende bæreevne i tagkonstruktionen er utilstrækkeligt. Nævnet kan derfor ikke kritisere selskabets afgørelse. Nævnet har endvidere ikke grundlag for at pålægge selskabet at indhente yderligere sagkyndige erklæringer til belysning af reparationsomfanget.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det ingeniørnotat, som selskabet har indhentet og har baseret sit dækningstilsagn på, indeholder beregninger, der understøtter, at udbedringsforslaget udgør tilstrækkelig forstærkning af tagkonstruktionen. Nævnet har ikke grundlag for at antage, at konklusionerne i notatet er misvisende.

Nævnet har også lagt vægt på, at det af taksatorrapport af 14/7 2022 og af udaterede kommentarer fra taksator fremgår, at der alene blev konstateret nedbøjning af spærfødder i stuen, og at husets tagkonstruktion med gitterspær er konstrueret således, at den ikke kræver støtte af bærende vægge.

Nævnet har tillige lagt vægt på taksatorens oplysninger om, at gavlen ikke behøver blive ombygget, og at de indlagte limtræsbjælker skal fæstes ned i spærfødder og ikke skal ligge på skydedørspartier i gavl. Det fremgår videre, at "vi taler ikke om at løfte hele konstruktion med en donkraft. Vi taler om at løfte de nedbøjede spærfødder i stue hvor der er nedbøjning. Det vil ikke have indvirkning på indfæstningen ved bagmure, og dermed ikke yderligere skader på konstruktion".

Det notat af 5/1 2023 fra ingeniørfirma1, som klageren har fremlagt kan – henset til ovenstående – ikke føre til andet resultat.

Gangbro og vindafstivning

Nævnet finder, at klageren ikke har bevist, at der foreligger skade eller nærliggende risiko for skade i ejerskifteforsikringens forstand som følge af manglende gangbro og vindafstivning.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det af kommentarer fra taksatoren fremgår, at der ikke er konstateret skader eller tegn på nærliggende risiko for skade i tagkonstruktionen som

Ankenævnet for Forsikring

38.

99582

følge af manglende gangbro og vindafstivning, og at der har været flere kraftige storme i tiden efter udskiftningen af tagbelægningen.

Udgifter til repræsentant og teknisk bistand

Nævnet finder ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at dække klagerens omkostninger til repræsentation og teknisk bistand.

Nævnet har lagt vægt på sagens udfald og forløb.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen